

Рада Національного банку України

РІШЕННЯ

26 червня 2019 року

м. Київ

№ *27-РР*

Про затвердження Порядку розроблення Основних засад грошово-кредитної політики та здійснення контролю за її проведенням

На підставі пропозицій Комітету з питань грошово-кредитної (монетарної) політики та фінансової стабільності Ради Національного банку та враховуючи результати їх обговорення Рада Національного банку України вирішила:

1. Затвердити Порядок розроблення Основних засад грошово-кредитної політики та здійснення контролю за її проведенням, що додається.
2. Опублікувати Порядок розроблення Основних засад грошово-кредитної політики та здійснення контролю за її проведенням на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку України.
3. Визнати таким, що втратив чинність, Порядок розроблення Основних засад грошово-кредитної політики та здійснення контролю за її проведенням, затверджений рішенням Ради Національного банку України від 31 січня 2017 року № 2-рд.
4. Рішення набирає чинності з дня його прийняття.

Голова Ради

Богдан ДАНИЛИШИН

Інд. 10

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Ради Національного
банку України

Вір 26 серпня 2019 року № 27-рр

Порядок розроблення Основних засад грошово-кредитної політики та здійснення контролю за її проведенням

I. Загальні положення та зміст Основних засад грошово-кредитної політики

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Конституції України, Закону України “Про Національний банк України”, Регламенту Ради Національного банку України та визначає зміст і послідовність розроблення Основних засад грошово-кредитної політики (далі – Основні засади) та здійснення контролю за її проведенням.

2. Основні засади визначають показники діяльності Національного банку України (далі – Національний банк) у середньостроковій перспективі для досягнення цілей Національного банку.

3. Основні засади розробляються, у тому числі з урахуванням цілей, принципів та інструментів монетарної політики, визначених Стратегією монетарної політики Національного банку України, що схвалюється рішенням Ради Національного банку України.

4. Основні засади розробляються на виконання функцій Національного банку, визначених статтею 6 Закону України “Про Національний банк України”, а саме:

забезпечення стабільності грошової одиниці України з урахуванням пріоритетності досягнення та підтримки цінової стабільності в державі;

сприяння фінансовій стабільності, у тому числі стабільності банківської системи за умови, що це не перешкоджає досягненню цілі з підтримки цінової стабільності в державі;

сприяння додержанню стійких темпів економічного зростання та підтримка економічної політики Кабінету Міністрів України за умови, що це не перешкоджає досягненню цілей, визначених в абзацах другому та третьому цього пункту.

5. Основні засади є документом, який розробляється щороку і має містити:

1) цілі, завдання та цільові орієнтири грошово-кредитної політики на наступний рік та середньостроковий період;

2) основні принципи діяльності Національного банку щодо забезпечення реалізації визначених цілей та завдань грошово-кредитної політики, застосування її інструментів та механізмів, політики курсоутворення та валютного регулювання, забезпечення фінансової стабільності, застосування інструментів макропруденційної політики та нейтралізації системних ризиків;

3) стислий огляд стану та основних тенденцій розвитку економіки України, її фінансової та грошово-кредитної сфер;

4) очікувані зміни зовнішніх і внутрішніх економічних чинників та їх вплив на стан грошово-кредитного ринку;

5) основні прогностичні показники економічного розвитку, грошово-кредитної сфери на наступний рік та середньостроковий період;

б) окреслення основних ризиків та загроз щодо забезпечення цінової та фінансової стабільності, а також ефективного розвитку економіки.

6. При розробленні Основних засад використовуються макроекономічні показники, розраховані Кабінетом Міністрів України та Національним банком, а також інша необхідна інформація.

7. Рада Національного банку може вносити зміни до Основних засад: у разі виникнення непередбачуваних обставин, що унеможливають виконання Основних засад у середньостроковій перспективі, у тому числі за незалежних від Національного банку причин;

за результатами засідання Ради Національного банку з питання контролю за проведенням грошово-кредитної політики та її впливу на стан соціально-економічного розвитку України.

II. Розроблення Основних засад

8. Проект Основних засад розробляється на підставі пропозицій, наданих Правлінням Національного банку.

9. Правління Національного банку щороку до 10 липня надає Раді Національного банку пропозиції стосовно розроблення Основних засад, які містять матеріали, визначені в пункті 5 цього Порядку, а також аналітичні, статистичні, прогностичні та інформаційні матеріали, зокрема щодо:

обґрунтування запропонованих цілей і завдань грошово-кредитної політики з прогностичними сценаріями монетарного та макроекономічного розвитку країни, які ґрунтуються, у тому числі на використанні методів економіко-математичного моделювання;

реалізації грошово-кредитної та фіскальної політики;

економічного і соціального розвитку України;
стану платіжного балансу та зовнішнього боргу України;
розвитку грошово-кредитного ринку, механізмів та інструментів його регулювання;

зобов'язань, умов та стану виконання програм із міжнародними фінансовими організаціями, які безпосередньо стосуються проведення грошово-кредитної політики;

табличну інформацію, зокрема:

показники окремих секторів економіки України (додаток 1);

показники інфляції (додаток 2);

реальний ВВП за категоріями кінцевого використання (додаток 3);

платіжний баланс (додаток 4);

бюджет сектору загального державного управління (за класифікацією МВФ) (додаток 5);

монетарні показники (додаток 6);

прогнозна динаміка монетарних показників і основних макропоказників економічного та соціального розвитку України на наступний рік та середньострокову перспективу (додаток 7).

10. Члени Ради Національного банку надають Секретаріату Ради Національного банку пропозиції щодо розроблення Основних засад.

11. Секретаріат Ради Національного банку консолідує отриману інформацію (від Правління Національного банку та пропозиції від членів Ради Національного банку).

12. Члени Ради Національного банку організують громадське обговорення пропозицій до Основних засад грошово-кредитної політики серед експертів.

13. На підставі консолідованої Секретаріатом Ради Національного банку інформації та враховуючи результати громадського обговорення Комітет з питань грошово-кредитної (монетарної) політики та фінансової стабільності Ради Національного банку (далі – Комітет) здійснює підготовку проекту Основних засад для внесення на розгляд на засіданні Ради Національного банку. Голова Ради вносить зазначений проект рішення на розгляд Ради Національного банку.

14. Після розроблення проекту Основних засад Секретаріат Ради Національного банку поширює його серед членів Ради Національного банку та Правління Національного банку.

15. Обговорення та узгодження проекту Основних засад відбуваються під час засідання Ради Національного банку.

16. На засіданні Ради Національного банку для обговорення проекту Основних засад як і рішення щодо контролю за проведенням грошово-кредитної політики та аналізу її впливу на стан соціально-економічного розвитку України мають бути присутні члени Ради Національного банку (у кількості не менше шести її членів), представники Правління Національного банку та окремих підрозділів Національного банку та Секретаріату Ради Національного банку.

17. Рада Національного банку після обговорення проекту Основних засад приймає рішення про його схвалення або необхідність доопрацювання проекту з метою врахування додаткових пропозицій.

18. Комітет із залученням Секретаріату Ради Національного банку за необхідності здійснює доопрацювання проекту Основних засад. Доопрацьований проект розсилається Секретаріатом Ради Національного банку членам Ради та Правління Національного банку і вноситься Головою Комітету для розгляду та схвалення на засіданні Ради Національного банку.

19. Рада Національного банку розглядає на своєму засіданні Основні засади не пізніше 12 вересня і приймає рішення про їх схвалення. Голова Ради Національного банку проводить прес-конференцію щодо прийнятого рішення. Рада Національного банку публікує Основні засади в офіційних виданнях, на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку та подає щороку до 15 вересня до Верховної Ради України для інформування.

III. Контроль за проведенням грошово-кредитної політики та аналіз її впливу на стан соціально-економічного розвитку України

20. Рада Національного банку здійснює контроль за проведенням грошово-кредитної політики та аналізує її вплив на стан соціально-економічного розвитку України. Такий контроль та аналіз здійснюються шляхом:

інформування Правлінням Національного банку про прийняті рішення з монетарної політики на засіданні Комітету;

моніторингу та щопіврічної оцінки проведення грошово-кредитної (монетарної) політики¹;

періодичної оцінки окремих аспектів режиму інфляційного таргетування;

періодичної (один раз на 5–7 років) оцінки ефективності режиму інфляційного таргетування в цілому.

21. Інформування Правлінням Національного банку про прийняті рішення з монетарної політики на засіданні Комітету, як правило, відбувається на сьомий день після прийняття відповідного рішення (за взаємної згоди членів Комітету та Правління Національного банку засідання може бути перенесене). Відповідні

---

¹ З можливістю переходу на щорічну оцінку після досягнення Національним банком середньострокової інфляційної цілі на рівні $5\% \pm 1$ п. п.

інформаційно-аналітичні матеріали для інформування про прийняті рішення надсилаються членам Комітету не пізніше ніж за два робочих дні до засідання.

22. Моніторинг та оцінка проведення грошово-кредитної (монетарної) політики здійснюються шляхом аналізу відповідності діяльності Правління Національного банку цілям та завданням грошово-кредитної політики, визначеним в Основних засадах.

23. Основними елементами грошово-кредитної (монетарної) політики, що підлягають оцінці, у межах здійснення Радою Національного банку контролю за проведенням грошово-кредитної політики є:

відповідність спрямованості рішень з монетарної політики цілям, установленим Основними засадами;

належне врахування в макроекономічному прогнозі наявної інформації та ризиків;

належне спрямування комунікацій на пояснення цілей і рішень з монетарної політики.

24. Під час оцінки відповідності спрямованості рішень з монетарної політики встановленим цілям аналізуються:

відповідність прийнятих монетарних рішень досягненню цілі з інфляції на горизонті монетарної політики;

відповідність обраного Правлінням Національного банку горизонту досягнення цілі з інфляції визначенню цінової стабільності;

врахування у прийнятих монетарних рішеннях інших цілей та завдань монетарної політики та їх пріоритетності;

узгодженість застосування різних інструментів монетарної політики (наприклад процентної та валютно-курсової політики);

належна реалізація прийнятих монетарних рішень, зокрема реакція процентних ставок міжбанківського кредитного ринку та подальша трансмісія в показники фінансових ринків;

врахування можливих альтернатив для прийнятих монетарних рішень з аналізом їх переваг і недоліків для досягнення цілей монетарної політики.

25. Під час оцінки належного врахування в макроекономічному прогнозі наявної інформації та ризиків аналізуються:

узгодженість прийнятих рішень щодо облікової ставки та базового сценарію макроекономічного прогнозу;

врахування відомих на момент підготовки фактів у припущеннях макроекономічного прогнозу, які насамперед важливі для цінової динаміки;

наявність/відсутність систематичних похибок у макроекономічному прогнозі, особливо порівняно з іншими організаціями;

повнота відображення в макроекономічному прогнозі ризиків;

підготовка альтернативних сценаріїв прогнозу, які відповідають найбільш значущим ризикам.

26. Під час оцінки належного спрямування комунікацій на пояснення цілей і рішень з монетарної політики аналізуються:

кількість задіяних каналів комунікації і комунікаційних інструментів;
охоплення цільових аудиторій;
кількість, тональність і тематичний фокус згенерованих публікацій у ЗМІ;
результати комунікаційних кампаній з питань монетарної політики (у разі проведення).

27. Періодична оцінка окремих аспектів режиму інфляційного таргетування здійснюється з метою виявлення можливих шляхів покращення його окремих структурних характеристик.

28. Періодична оцінка окремих аспектів режиму інфляційного таргетування здійснюється, зокрема, за такими напрямками (процесами):

прийняття рішень з монетарної політики;
макроекономічне прогнозування;
реалізація монетарної політики (застосування інструментів);
комунікації, пов'язані з монетарною політикою;
розвиток трансмісійного механізму.

29. Періодична оцінка окремих аспектів режиму інфляційного таргетування здійснюється шляхом порівняння структурних характеристик режиму інфляційного таргетування в Україні з найкращими практиками інших центральних банків. З цією метою для проведення оцінки можуть залучатися провідні міжнародні експерти, які мають досвід роботи/надання технічної допомоги в центральних банках з інфляційним таргетуванням. Залучення таких експертів може здійснюватися, у тому числі на підставі отримання міжнародної технічної допомоги.

30. Періодична оцінка окремих аспектів режиму інфляційного таргетування також може стосуватися питань документування процесів та аналізу, притаманних ним ризиків. Для проведення такої оцінки може залучатися Департамент внутрішнього аудиту Національного банку.

31. З метою сприяння виконанню Радою Національного банку своїх повноважень Правління Національного банку забезпечує щомісячне розміщення (з одночасним повідомленням Ради Національного банку) даних, наведених у додатку 8, на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку, а також надає Раді Національного банку в електронному вигляді аналітичний огляд "Аналіз світових товарних і фінансових ринків" (у міру підготовки таких матеріалів).

32. Правління Національного банку за підсумками відповідного періоду надає за 10 днів до дня проведення засідання Ради Національного банку інформацію

стосовно діяльності Правління Національного банку щодо виконання Основних засад грошово-кредитної політики, яка зокрема має містити:

інформаційно-аналітичні та презентаційні матеріали, що стосуються питань, зазначених у пунктах 24–29 цього Порядку;

інформаційно-аналітичні та презентаційні матеріали, які висвітлюють підгрунття рішень з питань грошово-кредитної політики, прийнятих упродовж звітного періоду.

33. Члени Ради Національного банку надають Секретаріату Ради Національного банку пропозиції з питань контролю за проведенням грошово-кредитної політики та її впливу на стан соціально-економічного розвитку України.

34. Секретаріат Ради Національного банку консолідує отриману інформацію (від Правління Національного банку та пропозиції від членів Ради Національного банку).

35. На підставі консолідованої Секретаріатом Ради Національного банку інформації Комітет здійснює підготовку проекту рішення з питань контролю за проведенням грошово-кредитної політики та її впливу на стан соціально-економічного розвитку України для внесення на розгляд на засіданні Ради Національного банку. Голова Комітету вносить зазначений проект рішення на розгляд Ради Національного банку.

36. Під час засідання Ради Національного банку заслуховуються доповіді членів Правління Національного банку, Голови Ради Національного банку або його заступника та приймається рішення про оцінку Радою Національного банку діяльності Правління Національного банку щодо виконання Основних засад за період, що минув.

Позицію Правління Національного банку представляє Голова Національного банку або його заступник.

37. За результатами засідання Рада Національного банку за потреби розробляє пропозиції щодо внесення відповідних змін до Основних засад, які є обов'язковими для виконання Правлінням Національного банку.

38. Рішення щодо оцінювання Радою Національного банку проведення грошово-кредитної політики може містити рекомендації Правлінню Національного банку щодо:

методів та форм прогнозування макропоказників економічного і соціального розвитку України, а також грошово-кредитної політики;

окремих заходів монетарного і регулятивного характеру та їх впливу на економічний і соціальний розвиток України;

політики курсоутворення та валютного регулювання;

інших питань, віднесених законом до компетенції Ради Національного банку.

39. Рекомендації Ради Національного банку розглядаються Правлінням Національного банку протягом п'яти робочих днів. За результатами такого розгляду Правління Національного банку зобов'язане надіслати Раді Національного банку вмотивовану відповідь.

40. Рішення Ради Національного банку щодо оцінки проведення грошово-кредитної політики у відповідному періоді та її впливу на стан соціально-економічного розвитку України підлягають оприлюдненню, крім випадків, якщо такі рішення становлять державну, банківську або службову таємницю відповідно до закону.

41. Голова Ради Національного банку за потреби проводить прес-конференцію щодо прийнятого рішення.

Голова Ради
Національного банку України

Богдан ДАНИЛИШИН

Додаток 2
до Порядку розроблення
Освітньо-кваліфікаційної матриці
та здійснення контролю за її провадженням
(приміт 2 розділу II)

Показники інфляції

Показники	1-1				101				102				103									
	І	ІІ	ІІІ	ІV	рік	І	ІІ	ІІІ	ІV	рік	І	ІІ	ІІІ	ІV	рік	І	ІІ	ІІІ	ІV	рік		
Індекс споживчих цін																						
Базова інфляція																						
Співіндекс інфляції																						
Адміністративні ціни																						
Паливо																						
Індекс цін виробників																						
Індекс споживчих цін																						
Базова інфляція																						
Співіндекс інфляції																						
Адміністративні ціни																						
Паливо																						
Індекс цін виробників																						

Зміна за квартал

Зміна за останні 12 місяців

Додаток 3
до Порядку розподілення
Специальних Зasad громадсько-судової палати
та інші рішення спеціальної II групи рішень
(група 9 порядку 2)

Результат ВВП за категоріями віціозного використання

Показники	I-3				I-1				I-2				I-3			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Забезпечення з використанням коштів, % (середнє за періодом 4 кв.)																
ВВП																
Середнє																
Приватне																
Державне																
Інвестицій																
Експорт																
Імпорт																
Забезпечення з використанням коштів, %																
ВВП																
Середнє																
Приватне																
Державне																
Інвестицій																
Експорт																
Імпорт																
Забезпечення з використанням коштів з валюту грош., %																
ВВП																
Середнє																
Приватне																
Державне																
Інвестицій																
Експорт																
Імпорт																

Додаток 4
 до Порядку розроблення
 Основних засід, програмно-вартісної політики
 та здійснення контролю за її виконанням
 (пункт 9 розділу 6)

Платінний баланс (МТББ)

Категорія	1-1				1-1				1-2				1-3						
	І	II	III	IV	руб	І	II	III	IV	руб	І	II	III	IV	руб				
A. Різноманітні активи Баланс товарів Інвентар товарів Баланс послуг Інвентар послуг Баланс переказів Баланс гарантованих депозитів Баланс отриманих депозитів					руб					руб					руб				
B. Різноманітні активи з валютними					руб					руб					руб				
C. Фінансовий ризик Прямі інвестиції (забор) Портфельні інвестиції (забор) Інші інвестиції (забор) Інші інвестиції (акції) Центральний банк Центральний банк та сектор державного управління Банки Інші сектори УЗ ч. гарантована валюта готівка Інші інвестиції: акції Центральний банк Сектор державного управління Банки Інші сектори					руб					руб					руб				
Д. Зобов'язання (С.Б.Ф.С.) Фонди США Секторні активи Структурні активи Інші активи Структурні активи Інші активи					руб					руб					руб				

(млн. дол. США)

Додаток 5
до Порядку розроблення
Основних засад грошово-кредитної політики
та здійснення контролю за її проведенням
(пункт 9 розділу II)

Бюджет сектору загального державного управління (за класифікацією МВФ)

Позначки	млрд. грн.					% ВВП
	t-1	t	t+1	t+2	t+3	
Доходи СЗДУ у т. ч. зі зведеного бюджету Податкові надходження У т. ч. зі зведеного бюджету Неподаткові та інші надходження з них - надходження від НБУ	t-1	t	t+1	t+2	t+3	t-1
Видатки СЗДУ у т. ч. зі зведеного бюджету (без кредитування) Поточні видатки з них - обслуговування боргу Капітальні видатки Кредитування	t-1	t	t+1	t+2	t+3	t-1
Загальний баланс СЗДУ Баланс зведеного бюджету Первинне сальдо	t-1	t	t+1	t+2	t+3	t-1
Фінансування НАК "Нафтогаз"						
Загальний баланс та фінансування НАК "Нафтогаз"						
Реконструкція банків та інших фінансування						

Додаток 7
до Порядку розроблення
Основних засад грошово-кредитної політики
та здійснення контролю за її проведенням
(пункт 9 розділу ІІ)

Прогнози динаміки монетарних показників і основних макропоказників економічного та соціального
розвитку України на наступний рік та середньострокову перспективу (до 5 років)

Показники	t		t+1		t+2		t+3	
	Уряду України	Нац. Банку України	Уряду України	Нац. Банку України	Уряду України	Нац. Банку України	Уряду України	Нац. Банку
Інфляція (індекс споживчих цін):								
грудень до грудня попереднього року, у відсотках								
у середньому до попереднього року, у відсотках								
Інфляція (індекс цін виробників промислової продукції, грудень до грудня попереднього року), у відсотках								
Валовий внутрішній продукт:								
номинальний, млрд. гривень								
реальний, у відсотках до попереднього року								
Сальдо торговельного балансу, млн. доларів США								
Експорт товарів і послуг:								
млн. доларів США								
у відсотках до попереднього року								
Імпорт товарів і послуг:								
млн. доларів США								
у відсотках до попереднього року								
Міжнародні резерви, млрд. доларів США								
Приріст грошової бази (резервних коштів), у відсотках								
Приріст грошового агрегату М2, у відсотках								
Прибуток прибуткових підприємств, млрд. гривень								
Фонд оплати праці найманих працівників і грошового забезпечення військослужбовців, млрд. гривень								
Середньомісячна заробітна плата працівників, бруто: номінальна, у гривнях								
приріст, скоригований на індекс споживчих цін, у відсотках до попереднього року								
Кількість зайнятих економічною діяльністю у віці 15 – 70 років, млн. осіб								
Рівень безробіття населення у віці 15 – 70 років за методологією МОТ, у відсотках до економічно активного населення відповідного віку								
Приріст продуктивності праці, у відсотках до попереднього року								

* - прогноз Міністерства розвитку (липень 2018)

** - Інформаційний завіт НБУ (січень 2019)

Додаток 8
до Порядку розроблення
Основних засад грошово-кредитної
політики та здійснення контролю
за її проведенням
(пункт 31 розділу III)

Перелік статистичних даних для щомісячного розміщення
на сторінках офіційного Інтернет-представництва
Національного банку України

1. Огляд сектору депозитних корпорацій (Національного банку України та банків) за оперативними даними.
2. Показники грошово-кредитної та фінансової статистики за оперативними даними.
3. Оперативні дані про стан валютного ринку України.
4. Статистика зовнішнього сектору.
5. Інформація щодо ОВДП.